

med at meddele slige Bevillinger, de er efter vor Erfaring snarere for large. Yderligere kan vi fremhæve, at der i København saavel som i enkelte større Provinsbyer udenfor København findes en Institution, der hedder „Retshjælp for ubemidlede“, som yder gratis Raad og Vejledning, samt at der er Adgang overalt for Politimesteren til at henvise ubemidlede Sagsøgere til Hjælp hos en af de til offentlige Sagers Førelse beskikkede Sagførere, hvilken Hjælp ydes uden Udgift for vedkommende private. Endelig maa vi stærkt fremhæve, at der efter Retsplejelovens § 429, 2., paahviler Dommeren en ubetinget og ubegrænset Vejledningspligt overfor alle, som møder i Retten uden at være ledsaget af eller repræsenteret ved Sagførere, og denne Vejledning ydes ganske gratis, saaledes at det for den ubemidlede Sagsøger meget vel er muligt helt at gennemføre Sagen til Dom og endog-saa til Eksekution, idet Vejledningspligten ogsaa paahviler Fogden under Eksekution uden anden Udgift end Udgiften til Stempel og Gebyr. Naar de sønderjydske Andragere omtaler, at Mahnverfahreninstitutets Indførelse vil blive billigere for Kreditor, er dette for saa vidt rigtigt, hvis man blot tænker paa de positive Udgifter. Thi i Tyskland kostede, efter hvad den ene af Andragerne oplyser, Gebyrerne for Fordringer under 600 Mark kun 1½ Mark, medens Udgifterne ved indgaaede Forlig eller erhvervede Domme er betydelig større, og der derhos betaales særligt Gebyr for Udlægsforretningerne. Om de ved Retsafgiftsloven fastsatte Gebyrer er for høje, skal vi ikke udtale os om. Kun finder vi Anledning til at fremhæve, om der ikke, hvor Udlæg efter Tilsigelse har vist sig forgæves, kunde være Anledning til at indføre et til § 16, 2., i Lov 8. Maj 1917 om Køb paa Afbetaling svarende Gebyr paa 1 Kr.

Hvad endelig Hurtigheden angaar, skal vi anføre, at Stævnevarslet i alle disse Sager, som der her er Tale om, er kort og i alle Underretssager kun 8 Dage, hvad der svarer til den Frist, som Debitor har til at rejse „Widerspruch“, naar der er tilstillet ham et „Zahlungsbefehl“. Det kan i denne Forbindelse bemærkes, at efter Retsplejelovens § 337, 2., jfr. § 434, kan Stævning helt undværes og Parterne efter Overenskomst møde for Retten uden Stævning, naar Sagen blot Dagen i Forvejen er anmeldt for Retten.

Med Hensyn til Spørgsmaalet om Hurtigheden ved Sagens Berømmelse er Fremgangsmaaden vistnok i Almindelighed den, at Sagen, naar der ikke fra Sagsøgerens Side fremsættes særlige Ønsker om Hurtighed, berammes ca. 3 à 4 Uger ud i Tiden, hvilken Frist, naar der tillige skal finde Indkaldelse for Forligskommission, Forligsprøve og Forkyndelse med behørigt Varsel Sted, heller ikke er for lang, men det er vor Overbevisning, at Ønsker fra Sagsøgerens Side om særlig hurtig Behandling altid bliver imødekommet i størst mulig Udstrækning. Spørgsmaalet om Hurtighed ved Sagens Behandling, efter at den er foretaget første Gang i Retten, faar i disse Sager ingen Betydning, da det jo ved „Mahnverfahren“ saa at sige altid drejer sig om Sager, hvor Sagsøgte, naar der er rejst Sag, enten udebliver eller møder og erkender Fordringens Rigtighed. I alle disse Tilfælde sluttet Sagen altid i første Retsmøde og Dom afsiges sikkert meget hurtigt.

Heller ikke for Debitorerne vil Indføring af „Mahnverfahren“ frembyde nogen Fordel. Vi ser bort fra de forholdsvise faa Tilfælde, hvor Debitor enten betaler straks efter Paakrav, eller hvor hans Aktiver frembyder Dækning i Tilfælde af Udlæg. Thi i begge Tilfælde slipper Debitor jo dog ikke for at betale Omkostningerne ved „Mahnverfahren“. Men i langt de fleste Tilfælde, hvor Debitor intet har at gøre Udlæg i, men hvor han dog gerne vil betale, men kun kan gøre dette ved afdragsvis Betaling, vil Debitorerne, da Dommerkantorerne som fremhævet ikke kan modtage denne afdragsvise Betaling, være daarligere stillet, hvis „Mahnverfahren“ gennemføres, end under den nugældende Ordning, hvor Udlæg kun forsøges i ca. 18 pCt. af Tilfældene.

Hertil kommer, at hvis det kontormæssige Arbejde med „Mahnverfahren“ ikke skal foretages gennem juridisk uddannet Personale (og dette kan næppe ske paa Grund af Bekosteligheden med Institutets Indførelse), er det mere betryggende, at Sagsøgte gennem en Stævning faar Opfordring til at møde i Retten, end at der gives ham et „Zahlungsbefehl“ fra Retskontoret. Efter den nugældende Ordning møder den Sagsøgte, som har Indsigelser af nogen Art, i Retten hos Dommeren personlig og faar Lejlighed til at fremsætte sine Indsigelser og hele sit Syn paa Sagen og bliver omhyggelig vejledet til, hvorledes han bedst skal varetage sit Tarv. Indføres derimod Mahnverfahreninstitutet, bliver Debitor endog daarligere stillet end en Arrestrequisitus. Han kan ikke kræve Sikkerhedsstillelse. Udlæget skal ikke senere godkendes for Domstolene. Han kan maaske end ikke appellere Udlæget, og hvis Kreditor intet ejer, er Udsigterne til at faa Erstatning gennem et Søgmaal ikke betryggende nok for ham, selv bortset fra at han saa maa udrede Omkostningerne ved et saadant Søgmaal. Saalænge dette Søgmaal ikke er gennemført eller